

Dosarul nr. 3ra-274/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: O. Țurcan)  
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc)

## Î N C H E I E R E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Maria Ghervas  
Victor Burduh  
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Andrieș Roman împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului, intervenient accesoriu Ion Bodrug cu privire la anularea actului,

împotriva deciziei din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 05 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2018 Andrieș Roman a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului pentru Protecția Mediului (anterior Inspectoratul Ecologic de Stat) cu privire la anularea actului (f.d. 2-3).

În motivarea acțiunii, reclamantul Andrieș Roman a indicat că la 23 martie 2018 procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Râșcani, Vsevolod Ivanov l-a informat că la 27 decembrie 2017 de către inspectorul de stat pentru ecologie, Ion Caliniuc a fost întocmit actul nr. 116631 cu privire la stabilirea și îndeplinirea cerințelor privind protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale.

Reclamantul a susținut că în actul nr. 116631 din 27 decembrie 2017 au fost menționate și descrise careva suprafețe de spații verzi, fără a indica prin care metode și ce utilaje tehnice certificate și standardizate au fost folosite la stabilirea suprafețelor de spații verzi, ce norme legale au fost încălcate și ce acte permissive nu au fost prezentate.

Reclamantul a notat că în actul contestat nu este indicat temeiul legal în baza căruia a fost efectuat calculul prejudiciului presupus cauzat mediului, respectiv

acesta nu corespunde cerințelor legale în vederea corectitudinii informațiilor menționate.

Reclamantul a punctat că la 19 aprilie 2018 a expediat în adresa Inspectoratului Ecologic de Stat cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea actului nr. 116631 din 27 decembrie 2017, însă pîrîtul nu i-a acordat un răspuns în termenul stabilit de lege.

Reclamantul a solicitat anularea actului Inspectoratului Ecologic de Stat nr. 116631 din 27 decembrie 2017 cu privire la stabilirea și îndeplinirea cerințelor privind protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale.

Prin hotărârea din 05 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea depusă de Andrieș Roman și anulat actul Inspectoratului Ecologic de Stat nr. 116631 din 27 decembrie 2017 cu privire la stabilirea și îndeplinirea cerințelor privind protecția mediului și folosirea rațională a resurselor naturale (f.d. 30, 36-39).

La 03 octombrie 2018 Inspectoratului pentru Protecția Mediului a declarat apel împotriva hotărârii din 05 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d. 33, 48-51).

Prin încheierea protocolară din 29 mai 2019 a Curții de apel Chișinău, a fost dispusă înlocuirea Inspectoratului Ecologic de Stat cu succesorul său în drepturi Inspectoratul pentru Protecția Mediului și atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriul a lui Ion Bodrug (f.d. 69).

Prin decizia din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 05 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și emisă o nouă decizie prin care acțiunea depusă de Andrieș Roman a fost respinsă ca inadmisibilă (f.d. 95-104).

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și anume nu a determinat existența dreptului vătămat a lui Andrieș Roman, recunoscut de lege, prin emiterea actului administrativ contestat.

Instanța de apel a relevat că acțiunile formulate în procedura contenciosului administrativ trebuie să vizeze o problemă referitoare la un drept subiectiv sau un interes legitim încălcat, urmând a se cerceta dacă actul administrativ tipic sau asimilat a adus atingere acelei situații juridice subiective. La caz, instanța de fond nu a elucidat pe deplin care este dreptul subiectiv, recunoscut de lege al lui Andrieș Roman prin care s-a constatat că i s-a adus atingere dreptului pretins încălcat. Or, dezacordul lui Andrieș Roman cu faptul că a fost constatată prejudicierea mediului de către Ion Bodrug prin ocuparea ilegală a parcului „Rîșcani” din mun. Chișinău, str. Braniștii nr. 1 și 3/1, nu poate constitui obiectul verificării legalității actului nr. 116631 din 27 decembrie 2017, care nici nu-l vizează, iar în acest caz se constată neîntreținerea condițiilor obligatorii de către Andrieș Roman pentru a înainta în instanță o acțiune în ordinea contenciosului administrativ, deci, în speță nu s-a constatat existența unui act administrativ, prin care s-ar fi lezat careva drepturi și interese legitime anume lui Andrieș Roman.

Instanța de apel a decelat că prima instanță nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat circumstanțele menționate, care însă, necesitau a fi examinate, prin

prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cazului dat.

Pe cale de consecință, instanța de apel a ajuns la concluzia necesității admiterii apelul declarat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și casării hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii, ca fiind inadmisibilă.

La 15 noiembrie 2019 Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean a declarat recurs împotriva deciziei din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 107-110).

În motivarea recursului, recurentul Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pe justa soluționare a cauzei și a interpretat eronat legea.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu a citat participanții la proces pentru a participa la examinarea cauzei, or la ședința din data de 24 aprilie 2019, instanța de apel a obligat pârâtul să prezinte toate actele în original și a informat că nu se stabilește o dată pentru următoare ședință de judecată, deoarece vor fi înștiințați ulterior.

Recurentul a relevat că a verificat pagina web a instanței de judecată, cât și a solicitat informație de la greșier despre următoare ședință de judecată, însă ultima i-a comunicat că fi înștiințat ulterior despre următoare ședință, fapt care nu a fost efectuat, iar pe pagina web a instanței de judecată nici în prezent nu este plasată data ședinței de judecată.

Recurentul a menționat că din cauza că nu a fost înștiințat despre ședința de judecată a fost în imposibilitate să se expună asupra actelor prezentate în original de intimat, inclusiv și asupra intervenirii în proces a lui Ion Bodrug.

Recurentul a precizat că urmare a emiterii actului contestat, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Rîșcani, Vsevolod Ivanov a fost pornită cauza penală nr. xxxxx de învinuire a xxxxx de săvârșirea infracțiuni prevăzute de art. 328 alin. (3) Cod penal, respectiv actul nr. 116631 din 27 decembrie 2017 îl vizează direct, chiar dacă nu este înscris în el.

Recurentul a menționat că instanța de apel a dispus contrar prevederilor art. 67 alin. (1) Cod de procedură civilă, atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a lui Ion Bodrug.

Recurentul a menționat că instanța de apel a ignorat soluția instanței de apel întemeiată în baza prevederilor Legii cu privire la controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08 iunie 2012.

La 21 ianuarie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Inspectoratul pentru Protecția Mediului și intervenientului accesoriu Ion Bodrug copia recursului declarat de Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean împotriva deciziei din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 116).

Aici, Colegiul relevă că Inspectoratul pentru Protecția Mediului a recepționat copia recursului declarat de Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean împotriva deciziei din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 27 ianuarie

2020 (f.d. 158), însă nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit. Totodată, înștiințarea expediată intervenientului accesoriu Ion Bodrug referitor la depunerea referinței, pe adresa mun. Chișinău, str. A. Russo 18, ap. 97, a fost returnată cu mențiunea „nereclamat (f.d. 159, 160).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale. Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se va verifica prin prisma Codului administrativ.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Luând în considerare că recurentul Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean a declarat recurs împotriva deciziei din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, la 15 noiembrie 2019, iar conform recipisei anexate la materialele cauzei, reprezentantul lui Andrieș Roman, avocatul Lilian Prutean, a făcut cunoștință cu decizia contestată, la 07 noiembrie 2019, completul ajunge la concluzia că recurentul Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean s-a conformat prevederilor legale, încadrându-se în termenul de depunere a recursului prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și a prevederilor din Codul de procedură civilă, instanța la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului declarat de către Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste

argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel, recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care acest drept este garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual, așa cum formal invocă Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios

administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean, inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, precum și art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Andrieș Roman, reprezentat de avocatul Lilian Prutean se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan